

**Функцыянаванне канструкцый
з эліпсісам дзеяслова**

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Д.1. ВЫРАЖЭННЕ ПРЭДЫКАТЫЎНЫХ КАТЭГОРЫЙ У КАНСТРУКЦЫЯХ З ЭЛІПСІСАМ ДЗЕЯСЛОВА

У дадатку прадстаўлены спосабы і сродкі кампенсацыі прэдыкатыўных значэнняў у канструкцыях з эліпсісам дзеяслова. Факталагічны матэрыял сістэматызаваны ў адпаведнасці з сінтаксічнай катэгорыяй – тэмпаральнасці, персанальнасці і мадальнасці. Кожны тып падаецца ў асобным параграфі (Д.1.1 – *Выражэнне катэгорыі тэмпаральнасці*). Далейшы падзел унутры кожнага тыпу ажыццяўляецца ў адпаведнасці са спосабам выражэння прэдыкатыўнага значэння, напрыклад, *сінтаксічны, марфалагічны*. Пасля паказваюцца сродкі выражэння прэдыкатыўных значэнняў: *дэтэрмінаваныя члены сказа, сінтаксічны паралелізм* і інш. Затым указваецца прэдыкатыўнае значэнне, напрыклад, *значэнне цяперашняга часу*. Кожны спосаб падаецца з адпаведнай ілюстрацыяй: *Мы ўсёй сямейкай – ды ў круізі вакол Еўропы* (М. Мацукоўскі) і ўказаннем колькасці сінтаксічных канструкцый названага падвіду (18).

Д.1.1. Выражэнне катэгорыі тэмпаральнасці

Способ рэалізацыі тэмпаральнасці	Сродкі рэалізацыі тэмпаральнасці	Тэмпаральная маркіраванасць	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
Сінтаксічны	Сінтаксічныя сродкі. Дэтэрмінаваныя члены сказа	Цяперашні час	575	61, 5%	<i>Не ўзесь экран – ён з гітараю</i> (Г. Багданава); <i>За гарадамі гэтай вёскі – шырокі, нізкі луг</i> (Я. Брыль)
	Сінтаксічны паралелізм паміж аднароднымі выказнікамі (эліпсаваным і матэрыяльна выразным)	Прошлы час	135	14, 5 %	<i>Старую ў час блакады ў лесе // Схапілі злыдні – і на здзек</i> (Н. Гілевіч)
		Цяперашні час	102	11 %	<i>Вечар. Сонца на заходзе. // Гониць Федзя ста- так свой. // Прыганяе да аборы // І адразу – да сяброў</i> (П. Броўка)
		Будучы час	124	13 %	<i>Скончым школу // І за працу. // Не прапусцім на- ват дня</i> (П. Броўка)
		Усяго	936	32 %	
Адасобленыя акалічнасці	Усёасная маркіроўка тэмпаральнасці. Дадатковае дзеянне ажыццяўляецца раней, чым асноўнае	87	30 %	<i>Падкраўшыся да нашага двара, ён, лівень, з ніз- кай хмары на яго з густым, гвалтоўным шумам</i> (Я. Брыль); <i>Пагаварыўшы з намі хвілін пяць, ён – у крэсла</i> (Г. Багданава)	

Спосаб рэалізацыі тэмпаральнасці	Сродкі рэалізацыі тэмпаральнасці	Тэмпаральная маркіраванасць	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
		Дадатковае дзеянне адбываецца разам з асноўным	75	27 %	<i>Модзескай там і тут – маланка, распісваючы неса ад краю да краю</i> (Я. Брыль)
		Дадатковае дзеянне адбываецца пасля асноўнага	67	23 %	<i>Дзеці вясёлай грамадою ў бок школы, нападзючы вёску зычным смехам</i> (У. Шахавец)
	Адасобленае азначэнне	Ускосная маркіроўка значэння тэмпаральнасці	58	20 %	<i>Знямелая ад навіны, Анелька нерухома пасярод хаты</i> (Г. Далідовіч)
Усяго			287	10 %	
	Сінтаксічны паралелізм паміж часткамі складанага сказа	Пройшы час	87	54 %	<i>Але во выраслі дзеці, толькі б уздыхнуць з палёгкай, ды тут – вайна</i> (В. Быкаў)
		Будучы час	75	46 %	<i>Душа перацячэ ў прасцяг, і цяжар гадоў – з плячэй</i> (Т. Бондар)
	Усяго			162	5,6 %
	Сінтаксічныя адносіны паміж часткамі складанага сказа. Адносіны паслядоўнасці	Будучы час	73	17 %	<i>– Вось яшчэ некалькі дзён – і мы ў Царыцыне, потым паварот на Поўнач, пару тыдняў, ад сілы месяца, і мы – за Масквой, і Расія ля нашых ног</i> (А. Макаёнак)

Спосаб рэалізацыі тэмпаральнасці	Сродкі рэалізацыі тэмпаральнасці	Тэмпаральная маркіраванасць	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
	Матэрыяльна выражаны дзеяслоўны выказнік у структуры складанага сказа	Цяперашні час	98	23 %	<i>Бліжэй бэз духмяны ў сны, а ў дні апошнія – снэжынкi</i> (Р. Баравікова)
		Прошлы час	165	29 %	<i>За лесам было поле, за полем – сады</i> (К. Чорны)
		Будучы час	88	21 %	<i>За ракой будзе горад, у горадзе – школы, бібліятэкі, тэатры</i> («Чырвоная змена»)
Усяго			251	15 %	
	Матэрыяльна выражаны дзеяслоўны выказнік у структуры звышфразавога адзінства	Цяперашні час	78	25,5 %	<i>Здалося, толькі задрамаў, як чую – бяда. У расчыненых дзвярах – дзед: «Божухна, немцы!»</i> <i>У лазні цёмна, але акенца ўжо святлее... Ранак</i> (В. Быкаў)
		Прошлы час	93	30,5 %	<i>Завязла яго ў Мінск. Аперацыю яму зрабілі. А назаўтра – вайна</i> (А. Макаёнак); <i>Хачу, каб ты журылася на мне. // І белы свет заўсёды быў нямілым. – Нямілым свет?</i> (Т. Бондар)
		Будучы час	135	44 %	<i>– Зараз намераем ціск. А потым – укольчык</i> (А. Макаёнак)
Усяго			306	11 %	

Спосаб рэалізацыі тэмпаральнасці	Сродкі рэалізацыі тэмпаральнасці	Тэмпаральная маркіраванасць	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
	Марфалагічныя сродкі. Формаўтваральныя часціцы	Прошлы час	79	3 %	<i>Бяжыла, у выхадны дзень збярэмся мы і – на Дняпро... і давай песні. А то пасядзем на лодкі і ўніз па цячэнні</i> (А. Макаёнак)
	Вылучальна-абмежавальныя часціцы	Прошлы час	24	0,8 %	<i>– Ты разумееш – я ж толькі са стэпу</i> (В. Быкаў)
	Узмацняльныя часціцы	Будучы час	18	0,6 %	<i>– Мы ўсёй сямейкай – ды ў круіз вакол Еўропы</i> (М. Матукоўскі)
	Лексічныя сродкі. Назоўнікі з часавым значэннем	Прошлы час	128	32 %	<i>– Што ў вас тут новага ... за гэтыя тры тыдні</i> (Г. Марчук); <i>– У мінулы панядзелак да нас – камісія. І ведаеш, усё гэты сігнал</i> (А. Дудараў)
Цяперашні час		145	35 %	<i>Не з ранку ўдзень, // А з году ў год – // Угору! // Неадступна</i> (Т. Бондар)	
Будучы час		132	33 %	<i>Што наперадзе з гадамі? // Лёс. Жыццё. А можа, бой? // Ходзіць ён паміж кустамі, // Разважаючы з сабой</i> (П. Броўка)	
		Усяго	405	14 %	

Спосаб рэалізацыі тэмпаральнасці	Сродкі рэалізацыі тэмпаральнасці	Тэмпаральная маркіраванасць	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
	Прыслоўі са значэннем часу	Прошлы час	75	32 %	<i>Учора</i> – белыя хрызантэмы. Крохкія, апошнія восеньскія кветкі (Г. Багданава); <i>Учора снег... Сёння снег... Заўтра снег...</i> (Т. Бондар); – <i>Учора</i> да нас – госці. Дачка з мужам (М. Капыловіч)
		Цяперашні час	78	33 %	<i>Цяпер</i> вясна. І скрозь акно чую яе святочны хмельны пах, чую птушыныя спевы (Г. Багданава); <i>Адзін на балоце. Сягодня</i> – нядзеля (З. Бядуля); – <i>Сапсаваў</i> дзяўчыне жыццё, а <i>цяпер</i> – соль на рану (А. Дзялендзік)
		Будучы час	84	35 %	<i>Наперадзе</i> – адпачынак. Мора. Сонца (Г. Багданава); <i>Яны ў Гародні, бы ў палоне. // Такі ўжо час... ідзеш далей... // Турботы – заўтра, а сёння // Ты – бесклапотны салавей</i> (Л. Дранько-Майсюк); <i>Заўтра</i> ў Лёдзі юбілей (Г. Багданава);

Заканчэнне табліцы

Способ рэалізацыі тэмпаральнасці	Сродкі рэалізацыі тэмпаральнасці	Тэмпаральная маркіраванасць	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
					Улучце <i>заўтра</i> – кантрольная (А. Дудараў); – <i>Значыць, заўтра</i> адну лыжачку ў час сняданку (Г. Багданава)
Усяго			237	%	
Усяго			2878		

Д.1.2. Выразэнне катэгорыі масавага насці

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Спосаб рэалізацыі сінтаксічнай мадальнасці	Сродкі рэалізацыі мадальнасці	Сінтаксічнае значэнне мадальнасці	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
Сінтаксічны	Часціцы <i>давай</i> (<i>давайце</i>)	<i>Аб'ектыўная мадальнасць</i> . Значэнне загаднага ладу 2 асобы мн. ліку	89	4 %	Музыканты іграюць польку ў паскораным тэмпе. <i>Адась</i> (падыходзячы да Надзі). – <i>Давай і мы</i> (І. Козел)
	Часціца <i>давай</i>	Значэнне загаднага ладу 2 асобы адз. ліку	76	3 %	– <i>Давай што весялейшае!</i> – не вытрываў смутку першы, крыкнуў Алёшу Хоня (І. Мележ)
	Часціца <i>давай</i>	Значэнне загаднага ладу 2 асобы мн. ліку	67	3 %	– <i>Ето праўда!</i> – падхпіў Хоня. – <i>Дак давайце ў хату</i> (І. Мележ)
	Часціца <i>бы</i>	Значэнне загаднага ладу	112	5 %	– <i>Дзіўны вы чалавек, Пётр Іванавіч! Вам бы – ніжэй травы</i> (А. Дзялендзік)
	Часціца <i>каб</i>	Значэнне загаднага ладу	131	6 %	– <i>Калі хочаш – бяжы ў хлеў і над казой паплач, а ля мяне каб моўчкі</i> (А. Дударай); <i>Каб мне ды свайго агранома.. Прызнацца, я, можа б і не ламаў бы столькі галавы над гэтай кніжкай</i> (А. Макаёнак)
	Адмоўная часціца <i>ні</i>	Значэнне загаднага ладу	152	7 %	– <i>Без маёй запіскі нікому – ні манеткі</i> (А. Макаёнак)

Спосаб рэалізацыі сінтаксічнай мадальнасці	Сродкі рэалізацыі мадальнасці	Сінтаксічнае значэнне мадальнасці	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
	Спалучэнне сэнсавай і адмоўнай часціц <i>каб ні</i>	Значэнне загоднага ладу	78	3 %	– <i>Каб ні слова пра ўсё! Нікому, ніколі</i> (І. Мележ)
	Спалучэнне формаўтваральных часціц <i>хай бы</i>	Значэнне загоднага ладу	17	2 %	– <i>Ага! – сказаў Цвяткоў. – Мы хай бы – на перадавую, так? А ты – у кусты! Знаем такіх</i> (В. Быкаў)
	Спалучэнне пытальных і формаўтваральных часціц <i>ці б</i>	Значэнне загоднага ладу	83	4 %	– <i>Ці нельга б пацішэй трохі. – І папрыстойней!</i> (І. Мележ)
	Злучнік <i>каб</i> у структуры складанага сказа	Значэнне загоднага ладу	47	2 %	– <i>Дак глядзі ж, каб з хаты – нікуды! І ў хату – нікога чужога – зачыніся і не пускай!</i> (І. Мележ)
	Сінтаксічны паралелізм у структуры звышфразавога адзінства	Значэнне загоднага ладу	18	1 %	– <i>Знайце ж канспірацыю... І працуйце ціха... // Каб ні слова немцам, пападзем калі. // І, здаецца, з ветрам // Выцякала Свіслач, // Буйнаю наводкай // Мчала на палі</i> (П. Броўка)
	Звароткі	Значэнне загоднага ладу	95	4 %	– <i>Янка, на сход! – крычаў тым часам Юлік каля другога хаты</i> (К. Чорны)

Спосаб рэалізацыі сінтаксічнай мадальнасці	Сродкі рэалізацыі мадальнасці	Сінтаксічнае значэнне мадальнасці	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
	Парцэляваная канструкцыя	Значэнне загоднага ладу	72	3 %	– <i>У Юравічы! У бальніцу – зараз жа! – сказаў доктар, пазваўшы бацьку з сянец...</i> (І. Мележ)
	Інтанацыя	Значэнне загоднага ладу	24	4 %	– <i>Гэй, у двор на згон-прыгон!</i> (З. Бядуля); – <i>Ану, дадому!</i> (С. Кавалёў) – <i>Усе па адным – за мной!!!</i> (А. Дудараў); <i>Смела наперад! // Няма нам дарогі назад!</i> (З. Бядуля)
	Фармальна-граматычныя фактары. Форма дапаўнення	Значэнне загоднага ладу	78	3 %	Галя (<u>жартаўліва траціць прытомнасць</u>). – <i>Ой, вяды мне</i> (А. Макаёнак); – <i>Гуркоў салёных панам афіцэрам</i> (І. Мележ); – <i>Каня, жыва!</i> (В. Быкаў)
	Часціцы <i>бы (б)</i>	Значэнне ўмоўнага ладу	124	5,5 %	– <i>Ездзілі мы ўчора на выстаўку. Вось гэтая тэхніка! Нам бы такую ў калгас!</i> (А. Дзялендзік)
	Вылучальна-абмежавальныя часціцы <i>хоць</i>	Значэнне ўмоўнага ладу	112	5 %	<i>З вейкі мацінай парушынкай // У сусвеце ляціць чалавек. // Хоць глыточак адзін, хоць расінку // На дарогу – на год, як на век</i> (В. Зуёнак)

Спосаб рэалізацыі сінтаксічнай мадальнасці	Сродкі рэалізацыі мадальнасці	Сінтаксічнае значэнне мадальнасці	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
	Спалучэнне вылучальна-абмежавальнай і формаўтваральнай часціц <i>толькі б</i>	Значэнне ўмоўнага ладу	98	4 %	<i>Толькі б матчыну сцежку дагнаць. // Толькі б з мамай – няхай перад смерцю</i> (Т. Бондар)
	Кантэкстуальныя сродкі. Пабочныя словы	Значэнне ўмоўнага ладу	15	1 %	<i>Жыццё як бы смяецца з яго! «А мо, і праўда – кінуць усё: прападзі яно прападам! – вярнулася зноў да Васіля. – Кінуць, ды з Ганнай!.. Куды вочы глядзяць!»</i> (І. Мележ)
	Злучнік <i>каб</i>	Значэнне ўмоўнага ладу	51	2 %	<i>– От думаю: кеб Хадоська була, кеб з Канапляначкаю – полечку ці кадрыліцу на васямнаццаць кален</i> (І. Мележ)
	Безасабова-прэдыкатыўнае прыслоўе <i>трэба</i>	Суб’ектыўная мадальнасць. Мадальнае адценне неабходнасці	48	2 %	<i>Яго (зерне) з цёплым дажджом у зямлю трэба</i> (А. Дудараў)
	Форма дапаўнення з суб’ектыўным значэннем (Д. скл.)	Мадальнае адценне неабходнасці	31	1,5 %	<i>– Ты ж застаешся тут, – кінуў ён на вёску. – А мне – у атрад</i> (В. Быкаў)

Спосаб рэалізацыі сінтаксічнай мадальнасці	Сродкі рэалізацыі мадальнасці	Сінтаксічнае значэнне мадальнасці	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
	Парцэляваная канструкцыя	Мадальнае адценне неабходнасці	21	1%	– <i>Галоўнае, да цёткі якой. Каб карміла, – напамніў Ляўчук (В. Быкаў)</i>
	Безасабова-прэдыкатыўнае прыслоўе <i>можна</i>	Мадальнае адценне магчымасці	54	2,5 %	– <i>Што можна – на такім трактары? Ды ўсё!</i> (А. Дзялендзік)
	Безасабова-прэдыкатыўныя прыслоўі <i>нельга</i>	Мадальнае адценне немагчымасці	73	3 %	– <i>Нельга днём – да сувязнога. Высачыць могуць</i> («Мінская праўда»)
	Звязка састаўнога дзеяслоўнага выказніка	Мадальнае адценне немагчымасці	97	4,5 %	– <i>Крыўдна: зноў не атрымаецца на поўдзень</i> (А. Дзялендзік)
	Часціцы <i>хіба</i>	Мадальнае адценне няўпэўненасці	75	3 %	– <i>Туды цяпер і не даехаць, і не дайсі. На верталёце хіба</i> (М. Матукоўскі)
	Пабочныя словы	Мадальнае адценне неабходнасці	123	47 %	– <i>За вёску, можна, у жытное, // Дзе ціша долы спавіла? – // Ага, за вёску. Так даўно я // У полі ноччу не была</i> (Н. Гілевіч)
		Мадальнае адценне ўпэўненасці	51	19,5 %	– <i>Я, вядома, у атрад. Мне ў вёсцы болей нельга</i> («Прыдняпроўская ніва»)

Заканчэнне табліцы

Спосаб рэалізацыі сінтаксічнай мадальнасці	Сродкі рэалізацыі мадальнасці	Сінтаксічнае значэнне мадальнасці	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
		Мадальнае адценне няўпэўненасці	87	3 %	– <i>Вы, відаць, у школу?</i> – запытала нас маладзіца з дзіцём за руках (Я. Сіпакоў)
		Усяго	261	11 %	
Усяго			2280	100 %	

Д.1.3. Выразэнне катэгорыі пераходнасці

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Спосаб выражэн- ня перса- нальнасці	Сродкі выражэння персанальнасці	Сінтаксічнае зна- чэнне персаналь- насці	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады	
Сінтаксіч- ны	Лексічныя. Асабовыя займенні- кі	1 асоба адз. лік	175	20,5 %	<i>Я... зое – яблык і сліў</i> (А. Дзялендзік)	
		1 асоба мн. лік	123	14,5 %	<i>Мы – да цёткі</i> (В. Быкаў)	
		2 асоба адз. лік	115	13,7 %	<i>Ты – не ў хату? – запытала маці Мітрафана</i> (І. Канановіч)	
		2 асоба мн. лік	97	11 %	<i>Ігнат да яго: – Адкуль вы? Куды вы?..</i> (А. Куля- шоў)	
		3 асоба адз. лік	154	15,5 %	<i>Ён – цераз лес і ў вёску. А там ужо паліцаі ў хаце связнога</i> (В. Быкаў)	
		3 асоба мн. лік	211	25 %	<i>Яны нас – на могілкі. А можа – у кар’ер</i> (В. Бы- каў)	
	Усяго			855	19 %	
	Уласны назоўнік	3 асоба адз. лік	312	7 %	<i>Дзед Цімох – у дровы</i> (В. Каваль)	
	Агульны назоўнік	3 асоба адз. лік	207	70 %	<i>Бацька ўзяў ды дроў у хату</i> (У. Шахавец)	
		3 асоба мн. лік	87	30 %	<i>І заместа пытанняў – адказы...</i> (Р. Баравікова)	
Усяго			294	6,5 %		
Формаўтваральныя часціцы	2 асоба адз. лік	134	3%	<i>Хрыпаты варухнуў абрэзам: – Давай па загумен- ні</i> (І. Мележ)		

Спосаб выражэн- ня перса- нальнасці	Сродкі выражэння персанальнасці	Сінтаксічнае зна- чэнне персаналь- насці	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
	Кантэкстуальныя сродкі. Кампанен- ты суб'ектнага тыпу ў структуры звыш- фразавага адзінства	3 асоба адз. лік	85	9%	<i>Дыплам амаль што кожны вечар, // Пасля рабо- ты - тут як тут. // І сімпатычны быў ён нечым, // І нечым дзіўны – Вінька Шкут (Н. Гілевіч)</i>
		3 асоба мн. лік	79	8%	<i>Цяжка было партызанскім сувязным. Кожны раз – на заставах, чыгунках, вёсках. І заўсёды – на вачах у немцаў («Звязда»)</i>
		1 асоба адз. лік	157	17%	<i>– Я спачатку заеду ў сельсавет. А пасля, веча- рам, да сястры ў Медзенку (А. Сакалоўскі)</i>
		1 асоба мн. лік	217	23%	<i>– Мы зранку сходзім у лес. А пасля – на возера (І. Паўлаў)</i>
		2 асоба адз. лік	322	35%	<i>– Ты вечарам заедзь да кладаўшчыка. Забярэш зброю. А ўранні – на кірмаш (В. Хомчанка)</i>
		2 асоба мн. лік	71	8%	<i>– Вы да нас? То прашу ў хату (А. Якімовіч)</i>
		Усяго	931	21%	
Кампаненты прэ- дыкатыўнага тыпу ў структуры про- стага сказа з адна-	1 асоба адз. лік	86	12%	<i>– Яе замкну, а ключык – вам... (А. Макаёнак)</i>	
	1 асоба мн. лік	138	19%	<i>– Сюды вернем якую-небудзь кантору, а вам – пяць пакояў (А. Макаёнак)</i>	
	2 асоба адз. лік	103	15%	<i>– Ідзі ў хату, а зброю – мне (М. Матукоўскі)</i>	

Способ выражэн- ня перса- нальнасці	Сродкі выражэння персанальнасці	Сінтаксічнае зна- чэнне персаналь- насці	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
	роднымі выказні- камі	2 асоба мн. лік	132	19 %	– <i>Ідуць прама, а праз тры кварталы – налева, – адказала нам цётка (І. Козел)</i>
		3 асоба адз. лік	75	11 %	– <i>Не чакай! Будзе толькі ўвечары. Спачатку зае- дзе ў краму, потым – на склад, а пасля – дадому (А. Бажко)</i>
		3 асоба мн. лік	113	24 %	<i>Спачатку едуць на цаліну, а потым – на гарадах («Чырвоная змена»)</i>
	Усяго		707	16 %	
	Кампаненты прэды- катыўнага тыпу ў структуры звыш- фразавага адзінства	1 асоба адз. лік	235	28 %	<i>Іду спачатку на дарозе. Затым – лесам (П. Гала- вач)</i>
		1 асоба мн. лік	91	11 %	<i>Наш план наступны. Наведаем дзяцей у інтэрна- це. Потым – у музей («Настаўніцкая газета»)</i>
		2 асоба адз. лік	84	10 %	– <i>Дочанька, будзь з імі ласкава, пагавары. Гады ідуць, а ўсё без пары (Г. Марчук);</i> – <i>Глядзі за ім. Не балувай... А Гузу – паранку. Зи- ма надыходзіць – у лес трэба будзе (І. Мележ)</i>
		2 асоба мн. лік	89	10 %	– <i>Завядзіце ўсіх у лагер. А пасля – у батальён (В. Быкаў)</i>

Спосаб выражэн- ня перса- нальнасці	Сродкі выражэння персанальнасці	Сінтаксічнае зна- чэнне персаналь- насці	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
		3 асоба адз. лік	122	15 %	<i>Р і т л і м у б а ч ы л і ч а л а в е к а . І ў д з е с а б е , і д з е ... Д а й - ш о у д а ч ы г у н к і . С п ы н і ў с ь я . П а с л ь – п а ў з к о м п а д н а с ь л і (М. Капыловіч)</i>
		3 асоба мн. лік	217	26 %	<i>– Н а в е д а й ц е м а л ы х . П о т ы м – д а д о м у (П. Палавач)</i>
	Усяго		338	19 %	
	<u>Логіка-граматыч- ныя фактары.</u> Пераемнасць кам- панентаў аб'ектна- суб'ектнага тыпу ў структуры звышфразывага адзінства	Экспліцытны аб'ект у структуры звыш- фразывага адзінства	74	19 %	<i>– Т о л ь к і с к а ж ы я м у , к а б д з в е ф о т а к а р т к і . А д - н у – с а б е , а д р у г у ю – у к л у б (А. Макаёнак)</i>
		Экспліцытны суб'ект у структуры звышфразывага адзінства	35	9 %	<i>М н е ц ь ж с к а . Н а з ь м л і п а м р у н ь р о д н а й . Ч у ж ы я с ц е н ы , г а л а с ы , і м ё н ы ... У В і л ь н ю б х о ц ь н а м і г ... (Р. Баравікова)</i>
	Усяго		109	2,5 %	

Спосаб выражэн- ня перса- нальнасці	Сродкі выражэння персанальнасці	Сінтаксічнае зна- чэнне персаналь- насці	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
	На аснове лагічнай операцыі ўключэн- ня	Уключэнне зместу простай мовы ў змест слоў аўтара	28	0,5 %	<i>Із вуснаў, як быццам боль цяжкі: – // У лесаруба хлеб цяжкі! – І да мяне: – // А ты, блазно, // Ча- го ўгледзеўся ў акно</i> (П. Броўка)
	Функцыянальна- сінтаксічнае пе- раўтварэнне кампа- нентаў суб'ектнага тыпу	Форма дапаўнення, што ўказвае на суб'ект	247	5,5 %	<i>А ім – далей, праз рэкі і праз горы да родных</i> (Л. Левановіч)
Усяго			384	8,5 %	
Усяго			4455	100 %	